

Ikt.sz.: B/ 41-.../158...2018.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: K/16. Vigyázunk rátok” - Szenvedélybetegségek prevencióját célzó programsorozat (legalább 4 alkalommal, alkalmanként legalább 45 percben);

Foglalkozásvezető (k) neve: Békefi Szilvia, Bonnyai Sándor

Célja: A programsorozat során megtapasztaltuk, hogy a hátrányos, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok szocioemocionális szempontból inkább veszélyeztetettek, sebezhetőbbek a szociális és érzelmi problémákkal szemben (pl. negatív énkép, szorongás, depresszió, elhanyagolás, esetleg árvaság következményei miatt).

A programunk egy indirekt prevenció módszerrel működött, hiszen a kábítószer fogyasztás, korai alkoholfogyasztás, csavargások, dohányzás stb. helyett, egy olyan ifjúsági közösséget alkotott, amely a komplex, többrejtű programsorozat révén, fő célja a hátrányok kompenzálása, a szerhasználat nélküli hasznos szabadidő eltöltése volt. Mindezekon túl fókuszpontban volt az egészséges (testi-lelki) életre való nevelés, valamint a szermentes örömszerzés érzésének megélése.

A programsorozat során hangsúlyt fordítottunk, hogy a fiatalokban kialakítsuk az igényt a társadalmi normák betartására, az egészséges életre való törekvés érzésére, valamint megmutatni a szermentes örömszerzés lehetőségeit.

A tevékenység cél a következő célok mentén illeszkedett a projekt célokhoz és EU OP-s célokhoz:

- Az önálló életvitel eléréséhez szükséges motiváció, autonómia, az érett személyiség kialakulása és a sikeres társadalmi integráció az önálló életvitelre,
- életkori sajátosságokra építettük fel,
- az ellátottak önfenntartó képességét és családi életre való felkészítésére hangsúlyt fordítottunk
- szociális kompetenciák kialakítását, erősítését is szolgálta, azt a kiemelt célt, hogy az ellátottak önálló életvitelre, a családi életre való alkalmassága kialakuljon, fejlődjön.
- A személyiségfejlődést szolgáló lehetőségekkel a célcsoport önfenntartó, önálló életvitelre való képessége fejlődött.
- Felkészültebbé váltak a sikeres családi életre.
- A célcsoport családi kapcsolatai erősödtek.
- A komplex programokon keresztül védettebbé váltak a külvilág káros hatásaival szemben.
- A pozitív nevelő hatások kifejtésének lehetősége gazdagodtak.

Óraszám összesen: 10 óra, csoportonként 5-5 óra

A tevékenység időkerete: 4 alkalom/csoport = 10 x 45 perc

A tevékenység résztvevői köre, és tapasztalat:

A program során egy korosztályba (15-17 évesek) tartozó csoporttagokkal dolgoztunk.

A csoportba azonos korosztályba tartozó, egymást jól ismerő fiatalok kerültek, amely kellő segítséget, bizalmi légkört adott a csoportüléseknek. Fontos szegmens, hogy számos téma, témakör, amely az ülések során megfogalmazódott, a résztvevők jelentős része (ki kis mértékben, ki nagyobb mértékben)

érintettek voltak, így a feldolgozása is nyitottabban, közvetlenebbül történhetett. A „megtapasztalás”, „élmény” beszámolók mellett az érzésekre, emóciókra fókuszáltunk, a működésük, mögöttes világ megértésére. Egy adott korosztály (adoleszcencia időszak), a társadalmi réteg egy adott része (lakásotthonban nevelkedő fiatalok) együtt ült, egy körben, ebből adódóan kevésbé jelent meg egymás felé való elvárások, előítéletek, attribúciók.

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat:

Békés, Kinizsi utca 2/2. - A foglalkozást a békési- és a tarhosi lakásotthonokban élő fiatalok részére terveztük megtartani. A Békés Kinizsi utcai épület rendelkezik a csoportfoglalkozás megtartására alkalmas befogadó térrel. Emellett a fiatalok ismerik az épületet, gyakran találkozási pontjuk, így ez nagyban elősegíti a „biztonság érzet” kialakítását.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszám, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. tematika egység/téma: „Drogok a testben”

Részóraszám: 2X45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek:

A bejelentkező kör (ki miért jött, mit vár el a csoporttól stb.) után játékos feladaton keresztül mutatkoztak be a jelenlévők (bemutatkozás másképp). Közösen összeírtuk a szabályokat, amelyeket mindenki aláírt, ezzel alátámasztva egyetértését, kötelezettségét.

A csoportfoglalkozás során összegyűjtöttünk mindent, amelyek eszükbe jutnak a kábítószerekről, majd azokról a hatásokról beszélgettünk, amelyeket a drogok a testre kifejtenek, ill. a kémiai, biológiai oldalát is megnéztük a fogalom tisztázása után. (kábítószer, alkohol, cigaretta és az elmét befolyásoló szerek; hogyan hatnak a drogok a testre, vagyis hogyan alakul ki a testi függőség azáltal, hogy a drogok bejutva a testbe, hatástalanítják a vitaminokat, ásványi anyagokat és lerakódnak zsírszövetbe, majd képesek akár a személy élete végéig raktározódni, s ez milyen problémákat okoz, milyen módon alakul ki a tanulási nehézség, és a szerek hogyan befolyásolják a gondolkodási képességet, illetve milyen módon alakul ki a mentális függőség; a pszichés függőség során hogyan változik meg a viselkedése a drogot használó embernek, és milyen szituációkkal küzd).

A megvalósítás eredményei:

Fontosnak tartottuk, hogy az elvárásokat a csoporttagok, csoport felé előre letisztázzuk, hiszen ez egy érzékeny, de nagyfokú probléma. A fiatalok érezve, hogy a csoporttitok fennáll, könnyebben és nyitottabban osztották meg gondolataikat, érzéseiket, tapasztalataikat. A fiatalok visszajelzései azt mutatják, hogy ez az alkalom kellő alapot adott a további csoportalkalmaknak mélyítésére, vezetésére.

A megvalósítás tapasztalatai:

A fiatalok nehezen tudták elfogadni, hogy nincs a csoportvezetőknek „jelentési kötelezettségük”. Miután a félelmeket, aggodalmakat átbeszéltük, túljutottunk ezen a ponton, könnyebben, közvetlenebbül osztották meg, számoltak be önmagukról, látott, vagy saját magán tapasztalt kábítószer hatásokról. Több esetben a „haverom haverja” fedő sztori jelent meg, amellyel így is tudtunk dolgozni, tudatosítani,

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

SZÉCHENYI 2020

2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

átkeretezni a lényegét.

2. tematika egység/téma: „A DROGOK, AZ ALKOHOL ÉS A MÉDIA”

Részóraszám: 2X45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek:

A bejelentkező körben az „itt és most”-ra fókuszáltunk, érzésekre, elvárásokra, valamint az előző ülésre csatoltunk vissza. A foglalkozáson a „Drogok, alkohol, média” témaköreit külön-külön, majd pedig egybevetve, játékos feladatokon keresztül dolgoztuk fel. Fontos volt, hogy rendszerszinten lássák, megértsék az összefüggéseket: média- reklámok, ezeknek az indirekt hatásai.

A „Pia-sztori” című film megtekintése után, közösen kellett „Reklám a szermentes életről” reklám anyagot összeállítani. A kijelentkező körben a konklúziókról beszélgettünk: „milyen gondolatot, érzést viszel magaddal”?

A megvalósítás eredményei:

A csoportüléson feldolgozott témák elősegítették, hogy rendszerszinten lássák a problémaköröket, továbbá a kreativitásuk megélése segítségével pozitív attitűd formálás bonyolódott le. A film kellő betekintést adott a szerhasználat mögöttes oldaláról, amelyet kevesen mernek „face to face” felvállalni.

A megvalósítás tapasztalatai:

A fiatalok kellő mértékben ráhangolódtak a témára, mivel kreatív formában dolgoztuk fel, így sokkal aktívabban, sokkal jobban saját maguknak érezték a feladatot, a témafeldolgozást. Fontos, hogy a pozitív szemléletet hoztuk előtérbe (közös reklámanyag készítése), amelyet saját fantáziájuk, elképzeléseik szerint alakíthattak, ez nagyban segítette a téma iránt - gyakran a hozzászólásokból tapasztalt - érzett elkötelezettségük oldását.

3. tematika egység/téma: „AZ IGAZSÁG A MARIHUÁNÁRÓL”

Részóraszám: 2X45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek:

A bejelentkező kör után csapatépítéssel játékokat játszottunk, majd a játékos feladat megbeszélése során a „közösség, mint megtartó erő” következtetést vittük tovább. Tisztáztuk a marihuánáról elterjedt általános mítoszokat, a testre, lélekre, környezetre rövid és hosszútávon kifejtett hatásokat (bio-pszicho-szocio).

A megvalósítás eredményei:

A csoportépítő játék elősegítette, hogy lássák, az egyén, egyedül nehezen tud érvényesülni, „árral szemben úszni”, viszont a közösség lehet támogató, biztató, megtartó erő. A játék során az utóbbinak a megélése, hogy az ő sajátos közegük képes ezt megteremteni, nagyban hozzájárult a bizalmasabb, összetartóbb légkör kialakítására, formálására. A felvetett témakörök átbeszélésére. A kijelentkező kör során többen a közösségi játékot emelték ki, amely egy pozitív benyomás volt önmagukról, a másik félről.

A megvalósítás tapasztalatai:

A csoportfoglalkozáson részt vevők teljes meggyőződéssel vallották, hogy a marihuána nem okoz függőséget. Szétválasztottuk a függőséget lelki-fizikai területekre, amelyeket mélyebben átbeszélve tudatosult a függőség, mint ok-okozati összefüggés fennállása.

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A rizikófaktorokat átbeszélve megjelent a család hiánya, a negatív én-kép, önbizalomhiány, valamint a pozitív közösség meglétének a hiánya. Fontos, hogy ezeket meg tudták fogalmazni, amelyeket tovább bontva az ő életükre vonatkozó „mentőöveket”, lehetséges „kapaszkodókat” beszéltük át, továbbá, mint „jó közösség” a későbbiekben hogyan tudják egymást, valamint kortársaikat segíteni, támogatni.

4. tematika egység/téma: „A DOHÁNY, A DOHÁNYZÁS ÉS AZ EGÉSZSÉGI ÁLLAPOT”

Részóraszám: 2X45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek:

A bejelentkező kör során többen visszacsatoltak az előző alkalomból elvitt tapasztalatokra, érzésekre. A foglalkozás során a dohányzásról beszélgettünk, játékos formában feldolgozva a témakört.

Brainstorming módszer segítségével összegyűjtöttük a dohányzás pozitív és negatív hatásait, amelyeket mérlegre helyeztünk. Megnéztük, hogy milyen következményekkel jár a dohányzás, leginkább a fiatalkori függőség hosszú távú fennállása.

A „segélykérő telefon” játék segítségével az előző üléseket egy csokorba véve „kortárssegítő feladatot” kaptak, amelyben bajbajutott, függőséggel küszködő kortársuk kér segítséget tőlük.

A megvalósítás eredményei:

A fiatalok kellő tájékozottsággal gyűjtötték össze mind a feltételezett pozitív, mind pedig a negatív hatásokat a dohányzásról. A mérleg a negatív irányba billent, amely nagyban szemléltette a dohányzással járó veszélyeket. A „segélykérő telefon” szerepjáték során megtapasztalták mind a segítő oldalon ülő, mind pedig a nehézséggel küzdő kortársuk oldalát is. A megbeszélés során visszajelzéseket kaptak működésükre, átbeszéltük a szerepekből fakadó emóciókat is. A vezetők részéről történt visszajelzéseken túl, egymásnak is adtak visszacsatolást, amely megerősítést adott egyesek részére.

A konklúziót pedig így fogalmazták meg: „mindenki kerülhet bajba”; valamint „mindenkinek kell, hogy segítséget merjen kérni”.

A megvalósítás tapasztalatai:

Ez alkalommal a fiatalok még inkább szabadabban fogalmazták meg a gondolataikat, amely oka az, hogy a dohányzás, mint „legális, elfogadott függőség” van jelen társadalmunkban. Érezhető volt, hogy ez a témakör kevésbé kockázatos, felvállalható a csoporttagok és a facilitátorok előtt.

A szerepjátékba nehezen mélyedtek el, több szituáció után sikerült elmélyíteni.

5. tematika egység/téma: „CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSA AZ ÉLETBEN”

Részóraszám: 2X45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek:

Bejelentkezéssel kezdtük ezt az alkalmat is. A foglalkozás során visszatekintettünk a mögöttünk álló időszakra, majd előre vetítettük az utolsó alkalom témáját. Alapvető emberi kérdéseket írtak össze, amelyeket közösen válaszoltak meg. A központi kérdés az emberi élet célja, azon belül pedig a saját életük célja volt (célok szerepe, miértje, ezekhez kapcsolódó érzések).

A foglalkozás során rajzolt minden fiatal: „Életem 10 év múlva”. Megnéztük a célokat, valamint hozzáfűztük, hogy kik ill. mik azok, amelyek segíthetnek ill. akadályozhatják a céljuk elérését.

A program záró elemeként mindenki kapott egy-egy lapot, amelyre felírta a nevét. A lapot tovább adták egymásnak, mindenki egy-egy gondolatot, tapasztalást fogalmazhatott meg a társukról, amelyet a végén felolvastunk.

A megvalósítás eredményei:

Az utolsó alkalommal egy keretet adtunk a foglalkozásnak, amelyben visszatekintettünk az előző alkalomokra. Összegyűjtöttük, hogy ki-mit visz magával a „tarisnyájában”.

Érzékelhető a változás, mind a kommunikációjukban, mind motivációjukban, mind pedig egymáshoz való viszonyulásukban. A célok megfogalmazása sajátos élethelyzetük miatt fontos volt, minden apró momentumot kiemeltünk, átbeszéltük, fókuszálva, hogy ő mit tesz mindezek eléréséhez, valamint melyek azok a faktorok, amelyek akadályozzák/akadályozhatják. A fiatalok „érett serdülőként” végig vitték gondolataikat, támogatva, biztatva egymást, önmagukat.

A megvalósítás tapasztalatai:

Érezhető volt, hogy az utolsó, záró alkalom előtt állunk, többen csendesebben vettek részt a foglalkozáson. Az alkalomnak keretet adtunk, ezzel segítve a lezárást, elköszönést egymástól.

Érdekes tapasztalás, hogy az „életem 10 év múlva” feladat megbeszélése során érdeklődő, pozitív kérdések, visszajelzések hangoztak el, negatív megjegyzés nem.

A csoporttagok szeretnék, hogy a későbbiekben hasonló foglalkozáson is részt vehessenek.

Foglalkozásvezető aláírása

Foglalkozásvezető aláírása

Ikt.sz: B/ 12-...103...2019.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: K/17. Szenvedélybetegségek prevenciója - Dévaványa, Mátyás u 1 EFOP-1.2.7-16-2017-000018. azonosítószámú projekt; szenvedélybetegségek prevencióját célzó programsorozat

Foglalkozásvezető (k) neve: Erdős Ákos

Célja: A program elsődleges célja az volt, hogy a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő fiatalok ismereteket szerezzenek a szenvedélybetegségek különböző formáiról, háttéréről, működési mechanizmusáról, illetve kockázatairól. A pszichoedukációs célkitűzések mellett fontos volt továbbá, hogy a programban résztvevő személyek felismerjék az érzelmek, társas környezet, a nehézségekkel szembesülő egyén maladaptív megküzdési stratégiái, valamint a függőségek közötti szoros összefüggéseket. Továbbá szeretnénk volna, ha a fiatalok saját élményeiket, tapasztalataikat felhasználva a foglalkozásvezető irányításával maguk ismerik fel a szenvedélybetegségek megelőzésének, az addiktív viselkedésformák elkerülésének lehetséges módszereit.

Óraszám összesen: 8 óra

A tevékenység időkerete: 2019. szeptember 01. – 2019. október 31.

A tevékenység résztvevői köre, és tapasztalat: A programban összesen hét fő gyermekvédelmi szakellátásban részesülő fiatal vett részt. A csoport életkori megoszlása 13 és 17 év közé esett. A nemek aránya szerint vizsgálva a csoport heterogén volt, amelyben egy fő lány és hat fő fiú képviseltette magát.

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat: A program egyes foglalkozásai a dévaványai gyermekotthon (5510 Dévaványa, Mátyás utca 1. hsz.) tanulószobájában kerültek lebonyolításra. A helyszín kellőképp tágas volt ahhoz, hogy a program résztvevői egy kört alkotva ülhessenek le, így mindenki számára biztosított volt, hogy társaival és a foglalkozás vezetőjével a szemkontaktust felvehesse. A gyerekek saját gondozási helyükön vehettek részt a programokon, amely megkönnyítette a bizalmi kapcsolat kialakítását, hiszen az idegen környezet nem nehezítette a fiatalok oldódását. A helyszínen biztosított volt a szükséges infrastruktúra és technikai felszereltség. Az foglalkozás során használt egyéb kiegészítőket, eszközöket (pl. flipchart papír, nyomtatványok, jelölécimkék, rajzeszközök, laptop) a foglalkozás vezetője biztosította.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszama, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. tematika egység/téma: Én és a függőség

Részóraszama: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: A téma feldolgozását megelőzően a csoport tagjai játékos feladatok keretében adtak át információkat saját magukról. Az ún. ráhangoló játékok célja, hogy

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZAG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

megalapozzuk, illetve megerősítjük a csoportkohéziót, valamint lehetőséget biztosítunk arra, hogy megfelelő bizalmi kapcsolat alakuljon ki a csoport tagjai és a foglalkozás vezetője között. A fiatalok szenvedélybetegségekkel kapcsolatos attitűdjeit, ismereteit és élményeit művészeti és képi asszociációs feladatokkal hoztuk a felszínre. Ezt követően megvitattuk a függőség kialakulásának, folyamatának jellegzetességeit, illetve a problémás állapotból kivezető lehetséges utakat.

A megvalósítás eredményei: A ráhangolós játékok nagyban segítettek a közvetlen, bizalmi légkör kialakítását. Az asszociációs eszközök segítségével pedig a program résztvevői indirekt módon kezdhették meg az aktuális téma feldolgozását.

A megvalósítás tapasztalatai: A megvalósítás során a gyerekek figyelmének fókuszja folyamatosan a témán maradt. A ráhangoló feladatok segítségével, a megfelelő légkör kialakításával, illetve a csoportmunka alapvető szabályainak tisztázásával a csoport tagjai között létrejött a megfelelő csoportdinamika, amely részben előremozdította a téma feldolgozását, részben pedig kontrollt gyakorolt az egyes tagok viselkedése felett. A gyerekek téma iránti érdeklődése mindvégig fennmaradt. Mindazonáltal itt is igazolódni látszott annak a szakirodalomban többször felmerülő megállapításnak a helytállósága, miszerint a témával kapcsolatos prevenciós programok közül azok bizonyulnak hatékonyak, amelyek élményszerűen adnak át ismereteket a fiataloknak.

2. tematika egység/téma: Ember és függőség

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: A téma feldolgozása közös beszélgetés formájában történt. Az addikciók különféle megjelenési formáit a gyerekek meglévő ismereti nyomán, majd a foglalkozásvezető kiegészítéseivel határoztuk meg. Rajztechnikai eszközök segítségével posztert készítettünk az emberek életében megjelenő függőségek lehetséges változatairól, illetve ezek főbb csoportjairól. A kémiai addikciókban megjelenő pszichoaktív szerek működési mechanizmusát csoportos játékok segítségével illusztráltuk, amelyet követően részletes magyarázatot kaptak a fiatalok a különféle anyagok tudatmódosító hatásáról.

A megvalósítás eredményei: A programban résztvevő fiatalok megismerkedtek az addikciók két fő típusával (kémiai és viselkedéses), illetve azok egyes megjelenési formáival. Ismereteket szereztek azzal kapcsolatban, hogy miként befolyásolják az emberi szervezet működését a tudatmódosító szerek. Feltártuk azokat a bio-pszicho tényezőket, amelyek a függőség kialakulásában szerepet játszhatnak.

A megvalósítás tapasztalatai: A fiatalok témával kapcsolatos ismeretei – kortársaikhoz hasonlóan – töredezetek, illetve tele vannak torzításokkal. A témakör közösen, csoport által készített illusztrációs eszközök (plakát) segítségével és játékos feladatokkal történő feldolgozása élményszerűvé és érthetőbbé tette a pszichoaktív szerhasználat, illetve a szenvedélybetegségek problémáját.

3. tematika egység/téma: Az egyén érzelmeinek, gondolatainak valamint a társas környezetnek a jelentősége

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: A program ezen részében a függőségek kialakulásának háttérében álló emberi érzelmekkel, valamint a társas környezet hatásaival foglalkoztunk. Az érzelmek jelentőségét, illetve a környezet hatásait – egyfajta filmklubként – játékfilm megtekintését követően csoportos beszélgetés formájában dolgoztuk fel. A csoport tagjai továbbá a társas kapcsolatok jelentőségét az azokat kifejező összefüggő történet – ún. meseszöveg – megalkotásával fogalmazták meg.

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A megvalósítás eredményei: A foglalkozásra kifejezetten olyan játékfilm került kiválasztásra, amely jelentős affektív tartalommal bír. A filmet követően a csoport tagjai ismertették saját gondolataikat, majd a foglalkozásvezető által meghatározottak szerint mindenki elmondta, hogy a film történései alapján miben látja kirajzolódni a függőség, az érzelmek és a társas környezet kapcsolatát. Ezt követően, a csoport tagjai saját élményeiket felhasználva egy történetfüzért készítettek, amelyben a saját életükben megjelenő társas kapcsolatok helyzetére, minőségére fókuszáltak.

A megvalósítás tapasztalatai: A foglalkozás tapasztalatai azt mutatják, hogy a résztvevő fiatalok – különösen egy-két személy – rendkívül érzékeny az általa megélt, illetve a másoknak tulajdonított érzelmekkel kapcsolatban. A saját élményen alapuló elbeszélések során felszínre került továbbá, hogy bizonyos helyzetekben a gyerekek egy része nehezen képes elfogadni, hogy másokban nem feltétlenül azok az érzelmek jelennek meg, amelyet ők elvárnak, illetve azt nem feltétlenül az általuk elvárt módon közvetítik feléjük. A téma feldolgozása során az is kitűnt, hogy a gyerekek életéből – a stabil családi környezeten kívül – sokszor hiányoznak azok a szenvedélybetegségek kialakulásával kapcsolatban meghatározó protektív tényezők, mint a szoros baráti kapcsolatok vagy a szabadidős iskolai foglalkozások nyújtotta közösség. Mindenképp pozitív tapasztalatként könyvelhetjük el, hogy a fiatalok rendelkeznek határozott és többé-kevésbé reális elképzelésekkel a jövőjüket illetően. Ami ugyanakkor sajnálatos, hogy a program résztvevőinek többsége nem tart számon olyan ma is élő felnőtt mintát, akinek viselkedésmintáit követendőnek tartaná. Ennek okait a gyerekek elsősorban a megbomlott családi viszonyaikra vezetik vissza.

4. tematika egység/téma: Az addikciók megelőzésének módjai. Kiutak a függőségből

Részóraszám: 2 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: A program utolsó részében az addikciók megelőzésének lehetőségeit, illetve a lehetséges kiutakat csoportos konzultáció segítségével, valamint poszter készítéssel gyűjtöttük össze. Mindemellett az asszertív működés és az életesemények problémáit megoldásközpontú technikákkal kezelő viselkedésmintázatok jelentőségét ábrázoló játékos feladatokat is alkalmaztunk.

A megvalósítás eredményei: A fiatalok az elmúlt foglalkozások során összegyűjtött ismeretek és tapasztalatok birtokában közösen határozták meg azokat az alternatívákat, amelyek megóvhatják őket az addiktív viselkedésformáktól. A játékos feladatok során pedig azzal kapcsolatban szereztek élményszerű tapasztalatot, hogy az emberek közötti együttműködésnek, illetve a problémák kifejezésének és hatékony kezelésének milyen szerepe lehet a függőségek elkerülésében és az abból történő felépülésben.

A megvalósítás tapasztalatai: A program résztvevői elméletben meglehetősen szerteágazó ismeretekkel bírtak a szenvedélybetegségek megelőzésében szerepet játszó protektív tényezőkkel kapcsolatban. A csoportos megbeszélések alkalmával megjelent többek között a család, sport, barátok, szakember, hobbi stb. jelentősége. A korábbi foglalkozások tapasztalatai azonban azt sejtetik, hogy a programban résztvevő fiatalok többsége épp ezeknek a protektív tényezőknek van híján. A program egészének értékelésekor az egyik legmeghatározóbb élmény a fiatalok számára a nyílt beszélgetés, a mindennapi problémáik, érzelmeik megosztásának lehetősége volt.

Tevékenység célok megvalósulása

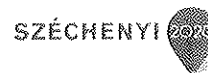
Úgy vélem, hogy a tevékenység által kitűzött célokat elértük. A program keretében végrehajtott pszichoeducációs folyamat eredményeként a fiatalok reális képet kaptak a saját működésük, az érzelmek, a társas kapcsolatok és az addikciók összefüggéseiről. A droghasználat, a függőség kialakulásának veszélyei, a család, az egyén érzelmei, a társas közösség addikciókkal szembeni protektív jelentőségének felismerése hozzájárul a fiatalok érett személyiségének kialakulásához, védettebbé válnak a szenvedélybetegségek káros hatásaival szemben.

A programban használt eszközök – játékos, művészeti, képi és asszociációs feladatok alkalmazása, filmklub – az életkori sajátosságokat figyelembe véve nyújtott ismereteket az egyén és a függőség kapcsolatáról, a szenvedélybetegségek kialakulásának folyamatáról, az egyén érzelmeinek, társas környezetének jelentőségéről, valamint a függőség kezelésének és megelőzésének lehetőségeiről.

Dátum: Budapest, 2019. 10. 24.

Foglalkozásvezető aláírása

Ikt.sz: B/ 41-.....2018.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: K/18, Szenvedélybetegségek prevencióját célzó program - Szenvedélyek rabságában

Foglalkozásvezető (k) neve: Telekné Furák Mónika

Célja: Drogmegelőzés-egészséges életmód kialakulásának elősegítése.

Óraszám összesen: 4

A tevékenység időkerete: 1 óra

A tevékenység résztvevői köre, és tapasztalat: Magyarbánhegyes lakásotthonokban élő gyerekek, fiatal felnőttek, szülők vettek részt a prevenciós programban.

A programon keresztül megtanultán mennyire fontos az egészséges életmód kialakítása.

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat:

Magyarbánhegyes Alkotmány lakásotthon volt a helyszíne az előadásoknak, mely helyszín állandó és ismert volt a gyerekek és a fiatal felnőttek számára.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszama, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1.tematika egység/téma:

Függőség: Jelentése - Hétköznapi szóhasználatban a függőség szót a ragaszkodás, hozzászokás, szükséglet értelemben használjuk. A függőség jelenségének önmagában nincs pozitív, vagy negatív értéke, jelentését a kontextus adja, például a függőség egy csecsemő számára a túlélést teszi lehetővé – ez Fairbairn szóhasználatában az infantilis függőség. Amennyiben az érett függőségbe való eljutás sérül, kóros függőségi állapotok (szenvedélybetegségek, azaz addikciók), illetve kóros függetlenségi állapotok (autisztikus magatartás) alakulnak ki.

2.tematika egység/téma:

Szenvedélybetegségek:

1. Kémiai szerek által kiváltott addikciók esetében a konkrét cél a kémiai anyag megszerzése, elfogyasztása

- Drogok: heroinizmus, kokainizmus, amfetaminizmus.
- Alkoholfüggőség.
- Dohányzás, nikotin-függőség.
- Gyógyszer függőség.

A szerhasználat súlyosabb következményei: alkoholos személyiségváltozás, öngyilkosság,

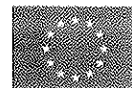
EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

féltékenységi pszichózis, alkoholos paranoia, alkoholos hallucinózis, delírium tremens, májcirrózis stb..

II. Viselkedéses addikciók az impulzuskontroll és az érzelemszabályozás zavarai

- Kóros játékszenvedély.
- Kényszervásárlás.
- Munkaalkoholizmus, work alcoholic syndrom.
- Számítógép-internet függőség.
- Szex és szerelem függőség.
- Társ és kapcsolati függőség (kodependencia).

Evési zavarok: Bulímia, Anorexia nervosa

3.tematika egység/téma:

Szituációs gyakorlatok: Játék

4.tematika egység/téma:

Megelőzés - kezelés (prevenció)

Részóraszám: 4 x 60 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek:

- megfigyelések- adatok rögzítése, elemzése
- beszélgetés,
- ismeretgyűjtés,
- szemléltetés,
- bemutatás,
- magyarázat.

A megvalósítás eredményei: A gyerekek felismerték mennyire fontos az egészséges életmód!

A megvalósítás tapasztalatai:

- A személyiségfejlődést szolgáló lehetőségekkel a célcsoport önfenntartó, önálló életvitelre való képessége kialakult, fejlődött.
- Felkészültebbé váltak a sikeres családi életre.
- A célcsoport családi kapcsolatai erősödtek.
- A komplex programokon keresztül védettebbé váltak a külvilág káros hatásaival szemben.
- A pozitív nevelő hatások kifejtésének lehetősége gazdagodott.

Dátum: 2018.12.28

Foglalkozásvezető aláírása

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi
Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

SZÉCHENYI 2020

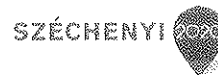

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Ikt.sz: B/41-.....⁴⁶.....2018.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: K/19. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek köréhez tartozó, Szenvedélybetegségek – Orosháza

Foglalkozásvezető (k) neve: Kálmán László, Osváth Eszter

Célja: A program célja egy komplex egészségfejlesztési és drogmegelőzési program megvalósítása, amely megismerteti a fiatalokat egy újszerű, interaktív, átfogó szemléletformáláson alapuló prevenció, egészségfejlesztési módszerrel, melynek része a drogok és hatásainak megismertetése, valamint célunk továbbá olyan készségek fejlesztése, alternatívák megismertetése, melyek a függőség kialakulása ellen hatnak.

Óraszám összesen: 4 óra

A tevékenység időkerete: 2018. március 20. (1 óra-60 perc)

A tevékenység résztvevői köre, és tapasztalat: 15-17 éves korosztály, 16 fő. Az életkor közelsége hasonló érdeklődést mutatott, ami könnyítette az együtt dolgozást. A koedukált csoport érdekessé, színesebbé tette a foglalkozást.

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat: 5900 Orosháza, Ond utca 18., Orosházi Diáktanya: A foglalkozás egy fiatalok számára létrehozott közösségi térben zajlott. A helyszín könnyen megközelíthető helyen van, elégséges méretű a foglalkozások kényelmes megtartásához, a tárgyi környezet megfelelő, jól felszerelt a helyszín. Hasznos a továbbiakra vonatkozóan, hogy a résztvevők megismerik a helyszínt és a későbbiekben igénybevevői is lehetnek a Diáktanya szolgáltatásainak, programjainak.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszama, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. tematika egység/téma: Csapatépítés, önismeret, személyiségfejlesztés

Részóraszama: 1 óra

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: egyéni és páros feladatvégzés, majd azok csoportos megbeszélése, ismertetése

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

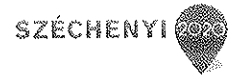
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A megvalósítás eredményei: A 4 alkalmas foglalkozás első alkalmát bemutatkozással, egymás megismerésével töltöttük, mert fontosnak tartjuk, hogy a további alkalmakon bizalmi légkörben tudjanak zajlani a beszélgetések. A bemutatkozó kör után volt olyan feladat, melynek célja az volt, hogy személyesebb, nem hétköznapi információkat tudjanak meg egymásról a csoporttagok, ezzel is közelebb kerülve egymáshoz. Az önismereti feladatok fontos része volt a saját magukra figyelés, tulajdonságaik megismerése, átgondolása és felvállalása. Sort kerítettünk egymásról alkotott vélemények megosztására is egy szimbólumokat használó feladat keretén belül, mert fontosnak tartjuk azt is, hogy a fiatalok el tudják fogadni a másik embertől kapott véleményt és szükség esetén átgondolja, értékelje és dolgozni tudjon vele a továbbiakban.

A megvalósítás tapasztalatai: A foglalkozáson azt tapasztaltuk, hogy a csoporttagok törekedtek a szabályok betartására, aktívan vettek részt a feladatokban, elfogadták egymást, pozitív tapasztalatokat fogalmaztak meg a záró kör során, ezért úgy gondoljuk, hogy a további foglalkozások is eredményesen zajlanak majd.

Dátum: 2018. március 20.

.....
Foglalkozásvezető aláírása

.....
Foglalkozásvezető aláírása

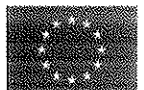
EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

SZÉCHENYI 2020

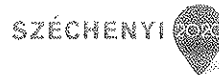

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Ikt.sz: B/ 12-...178.....2019.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: K/20. Szenvédélybetegségek prevencióját célzó program

Foglalkozásvezető (k) neve: Kálmán László és Osváth Eszter

Célja: A program célja egy komplex egészségfejlesztési és drogmegelőzési program megvalósítása, amely megismerteti a fiatalokat egy újszerű, interaktív, átfogó szemléletformáláson alapuló prevenció, egészségfejlesztési módszerrel, melynek része a drogok és hatásainak megismertetése, valamint célunk továbbá olyan készségek fejlesztése, alternatívák megismertetése, melyek a függőség kialakulása ellen hatnak.

Óraszám összesen: 4 óra

A tevékenység időkerete: 2019. november 1 – 2019. november 30. között, összesen 4 alkalommal, alkalmanként 1 órában, összesen 4 órában.

A tevékenység résztvevői köre, és tapasztalat: 16 fő 15-17 év közötti életkorú fiatal. Békés megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére megvalósított programok, nagyon hasznosak voltak.

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat: MI-ÉRTÜNK Prevenció és Segítő Egyesület 5600 Békéscsaba, Kazinczy utca 6/1. A csoportos foglalkozásokra alkalmas helyiség a fiatalok számára is könnyen megközelíthető volt.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszama, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

1. tematika egység/téma: Csapatépítés, önismeret, személyiség fejlesztés

Részóraszama: 1 óra (60 perc)

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: Célunk, hogy a résztvevők felismerjék a különböző veszélyeztető helyzeteket, a szerhasználat veszélyeinek és a veszélyeztető tényezők tudatosítása.

A megvalósítás eredményei: A program során hangsúlyt fektetünk az alternatívák nyújtására, a nemet mondás stratégiájának erősítésére. Az életkori sajátosságokra épített program valósult meg.

A megvalósítás tapasztalatai: Az önálló életvitel eléréséhez szükséges motiváció, autonómia, feltételek, az érett személyiség kialakulása és a sikeres társadalmi integráció az önálló életvitelre magvalósult a program során.

2. tematika egység/téma: Függőségek

Részóraszama: 1 óra (60 perc)

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: A személyiségfejlődést szolgáló módszerek, amely a célcsoport önfenntartó, önálló életvitelre való képessége fejlődik.

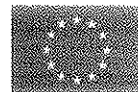
EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” aBékés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59. e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

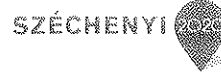
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A megvalósítás eredményei: Kitérünk a kortárs hatásra, melynek szerepe ebben a korban megnő a család szocializációs szerepével szemben.

A megvalósítás tapasztalatai: Felkészültebbé váltak a sikeres családi életre a családi kapcsolataik erősödhetnek.

3. tematika egység/téma: Viselkedéses addikciók

Részóraszám: 1 óra (60 perc)

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: A szociális kompetenciák kialakítását, erősítését is szolgálta a program, valamint azt a kiemelt célt, hogy az ellátottak önálló életvitelre, a családi életre való alkalmassága kialakuljon, fejlődjön.

A megvalósítás eredményei: Védettebbé váltak a külvilág káros hatásaival szemben. Kialakulhat a szabadidő hasznos, fejlesztő hatású kitöltésének igénye.

A megvalósítás tapasztalatai: Az ellátottak önfenntartó képességét és családi életre való felkészítését is érintette a program.

4. tematika egység/téma: Alternatívák, segítségnyújtás/kérés lehetőségei

Részóraszám: 1 óra (60 perc)

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: A program során hangsúlyt fektetünk az alternatívák nyújtására, a nemet mondás stratégiájának erősítésére.

A megvalósítás eredményei: A korosztályt érintő rizikó és védő tényezőket figyelembe véve célzott prevenciót alkalmazunk, ezáltal erősödik a fiatalok megküzdési stratégiája, csökkentve a drogproblémák kialakulásának veszélyét.

A megvalósítás tapasztalatai: Külső szakemberek, önkéntesek bevonásával, intézményen kívüli programokkal, nyit a program a külvilág felé az integráció érdekében. A pozitív nevelő hatások kifejtésének lehetősége gazdagodhat.

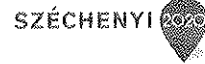
A tevékenység céljait nagy mértékben sikerült elérni, amelyek illeszkednek a projekt és EU OP-s célokhoz. A tevékenység egy komplex egészségfejlesztési és drogmegelőzési program volt, amelyek az életkori sajátosságokra építettek, valamint a készségek fejlesztése, alternatívák megismertetése és a függőség kialakulása ellen hatnak. A tevékenység támogatólag hatott arra is, hogy a résztvevők védettebbé válhatnak a külvilág káros hatásaival szemben. A tevékenységgel nagy mértékben sikerült elérni, hogy külső szakemberek bevonásával, intézményen kívüli programokkal, nyitott a program a külvilág felé az integráció érdekében.

Dátum: Békéscsaba, 2019. november 26.

Foglalkozásvezető aláírása

Foglalkozásvezető aláírása

Ikt.sz: B/ 41-.../2018.

Tevékenység szakmai beszámoló

Tevékenység kódja, címe: K/21 Egészségtudatosság

Foglalkozásvezető (k) neve: Litauszki Beáta, Orlai Lilla

Célja: Pszichoszociális készségfejlesztés

Óraszám összesen: 30 óra

A tevékenység időkerete: 2018. március – 2018. július

Csoportonként 6x45 perc

A tevékenység résztvevői köre, és tapasztalat:

Lakásotthonban élő 12-18 éves gyerekek és kamaszok. A csoport hatékony működését befolyásolta a résztvevők ellenállásának oldhatósága, nemi arányok eltolódása, életkori és mentális képességbeli eltérések.

A tevékenység helyszínének bemutatása, tapasztalat:

Békés Megyei Központi Kórház Drogambulanciája. Könnyű megközelíthetőség, csoportmunkához szükséges feltételek biztosítottak voltak.

A tevékenység tematika egységenkénti célja, részóraszama, alkalmazott módszerek, a megvalósítás eredményei, tapasztalatai:

I. tematika egység/téma: ismerkedés, keretek

Részóraszama: 45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek:

csoportkohézió kialakítását elősegítő feladatok – keretek,

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

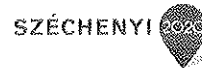
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

szabályok közös megalkotása, a pályázat céljának meghatározása, a csoportmunkával kapcsolatos félelmek és várakozások megfogalmazása.

A megvalósítás eredményei: csoportonként változó a gyerekek korábbi előélete és elhelyezése alapján.

A megvalósítás tapasztalatai: Egy lakásotthonban élők együttműködése sokkal előbb és hatékonyabban valósult meg. Különböző lakásotthonból érkezőknél a csoportkohézió kialakítása alapvető nehézségekbe ütközött.

II. tematika egység/téma: csoportkohézió, önismeret

Részóraszám: 2x45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: csoportkohézió további erősítését célzó feladatok önismereti és bizalmi feladatok – címerrajz, vakon vezetés akadálypályán, bizalom próbája

A megvalósítás eredményei: csoportkohézió erősödése, önismeret elmélyülése, társak iránti bizalom és együttműködés megszilárdítása.

A megvalósítás tapasztalatai: a már korábban is összeszokott fiatalok együttműködése gördülékenyebben valósult meg, míg az újonnan megismerkedők bizalmatlanabbak voltak a csoport tagjai iránt. Figyelmi fókusz érzelmi hatásoktól befolyásolt, ilyenkor nehezen terelhető.

III. tematika egység/téma: egészségtudatosság fejlesztése, önismeret mélyítése

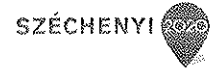
Részóraszám: 2x45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: csoportkohézió további erősítését célzó feladatok, kiscsoportos projekt munka formájában – testi és mentális egészség-betegség fogalmai, érzések felismerése és meghatározása, empátiagyakorlat, szituációs feladatok.

A megvalósítás eredményei: a résztvevők közti bizalom erősödése, empátikus készség fejlődése, egészség-betegség fogalmaival kapcsolatos tudástár bővítése.

A megvalósítás tapasztalatai: a kapott feladatok hatására, és a megelőző csoportfoglalkozások eredményeképp a fiatalok közti bizalom érezhetően megerősödött, a feladatokat komolyan vették, hatékonyabban és együttműködőbben végezték.

IV. tematika egység/téma: lezárás, összefoglalás, kitekintés, búcsú

Részóraszám: 45 perc

A feldolgozás során alkalmazott módszerek: csoportfoglalkozások folyamatának és tapasztalatainak áttekintését, eredmények és konzekvenciák közös megfogalmazását, élmények megosztását segítő feladatok

A megvalósítás eredményei: a pályázat céljainak és a csoport által alkotott céloknak a sikeres megvalósítása, a közös élmények eredményeképp hatékonyabban működő kiscsoport elősegítése.

A megvalósítás tapasztalatai: a kezdetben ellenálló, feladathelyzetbe nehezen bevonható fiatalok a folyamat végére a csoportkohézió erősödése és a pozitív csoportnyomás következtében jóval együttműködőbbé váltak, a projektmunka hatására tapasztalati tanulás valósulhatott meg, ami az elméleti ismeretátadásnál jóval hatékonyabbnak bizonyult.

Dátum: 2018. július 31.

Ornai Lilla

.....
Foglalkozásvezető aláírása

Dr. Péter Litaunka Beáta

.....
Foglalkozásvezető aláírása

EFOP 1.2.7-16-2017-00018. „Útravaló” a Békés Megyei gyermekvédelmi szakellátásban élő ellátottak részére
Kedvezményezett: BM. Szociális, Gyermekvédelmi
Központ és Tegyesz 5600 Békéscsaba, Degré u. 59.
e-mail: bekes.szgyk@fago.hu; www.fago.hu

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE